

СТАНОВИЩЕ

ОТ ДОЦ. Д-Р ГЕНА ГЕОРГИЕВА ГРЪНЧАРОВА, Д.М.

Председател на научното жури по процедура за доцент по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” (шифър 03.01.53) за нуждите на катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии” към Факултет „Обществено здраве” при МУ-Плевен (обявен в ДВ, бр. 7 от 24.01.2014 г.)

В посочената процедура единствен кандидат е Макрета Тодорова Драганова, доктор по медицина, главен асистент в катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии”, за нуждите на която е обявен конкурсът.

Съгласно Заповед № 758/14.04.2014 г. на Ректора на Му-Плевен съм определена за член на Научното жури като вътрешен за МУ-Плевен. На първото присъствено заседание на Научното жури съм избрана за Председател и определена за изготвяне на становище.

Кратки биографични данни за кандидатката

Макрета Драганова е завършила полувисше медицинско образование по специалност „медицинска сестра” през 1987 г., след което - висше образование по специалност „Инженерна педагогика” (1996 г.) и висше образование по специалност „Управление на здравните грижи” (2002 г.). Има придобита специалност по „Медицинска педагогика“ от 2003 г. и в момента престои явяване на изпит за втора специалност - „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“.

Трудовият ѝ професионален път започва като медицинска сестра в неврохирургично отделение на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ – Плевен, където работи в течение на 8 години и след конкурс става преподавател по практика в Полувисш медицински институт – Плевен. От 1998 г. работи в МУ-Плевен като един от първите асистенти в новосъздадената специалност ‘Управление на здравните грижи’, а по-късно – Факултет „Обществено здраве” преминавайки закономерно през асистент, старши и главен асистент. През 2013 г. придобива образователна и научна степен „доктор”

по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Провела е редица специализации у нас и в чужбина по проблемите на управлението на здравните грижи. Завършила е Европейската академия по сестрински науки с обучение в Йорк, Маастрихт, Дъблин и Турку.

Членува в Съюз на учените в България, Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи (където е Председател на Комисията по професионална етика), Българско дружество по медицинско образование, Европейска асоциация по обществено здраве и Европейска асоциация по здравен мениджмънт.

Оценка на научно-изследователската дейност

За настоящия конкурс гл. ас. Макрета Драганова е представила списък от **78 заглавия** на научни трудове, разделени в две основни групи:

- **Научна дейност – 56 заглавия**, от които: 7 са свързани с докторската дисертация; 40 статии в научни списания и пълнотекстово отпечатани доклади от научни форуми (4 в чужбина и 36 в България; 9 разширени резюмета от научни прояви в чужбина (6 отпечатани в списания с импакт фактор);

- **Научна активност - 22 заглавия** на резюмета от научни прояви в България, публикувани в непълен размер и без книгопис.

Личният приносът на гл. ас. М. Драганова в разработването и публикуването на научните трудове е значителен: тя е самостоятелен и първи автор в 46,42% от реалните публикации и в 53,57% - втори и последващ автор.

Голяма част от публикациите на Макрета Драганова са в специализирани научни издания у нас: списание „Здравни грижи“ (5 броя), Социална медицина (5 броя), Здравен мениджмънт (3 броя), Сестринско дело (2 броя), което ги прави достъпни до профилираната научна общност в областта на управлението на здравните грижи.

По тематична насоченост 78-те научни труда на гл. ас. Макрета Драганова се разпределят в 4 основни групи, ранжирани по брой трудове във всяко направление:

1. Управление на времето
2. Управление на здравните грижи
3. Сестрински процес и сестринска диагноза
4. Документиране на здравните грижи

Управление на времето е основна приоритетна област в научната дейност на Макрета Драганова. Приносен характер има проведеното комплексно изследване сред 658 професионалисти по здравни грижи в 14 лечебни заведения за болнична помощ чрез използване на разнообразни методи, ориентирани към времето като ресурс, на базата на което са предложени за първи път у нас класификации на дейностите на ръководителите по здравни грижи в лечебните заведения за болнична помощ в съответствие с Международната класификация на сестринската практика. Използването на унифицирани класификации на дейностите създава възможност за остойносттаването им, за обективно регистриране на труда на професионалистите по здравни грижи и съответно диференцирано заплащане, което би повишило тяхната мотивация. Разработен е и набор от средства и алгоритъм за ефективно управление на времето на ръководителите по здравни грижи.

Управлението на здравните грижи е приоритетна област на научните интереси на М. Драганова, отчитайки нейното образователно и кариерно развитие. Сред основните приноси на трудове в тази категория могат да се посочат: проучване на спецификата на управленския труд в областта на здравните грижи и анализ на възможностите за приложение на подходи и практики за оптимизиране дейността на професионалистите по здравни грижи с цел повишаване на качеството на предоставяните услуги.

От началото на академичното си развитие на гл. ас. М. Драганова насочва научните си интереси към **сестринския процес и диагностиката в сестринската практика**, каквато е темата на дипломната ѝ работа в магистърската програма по „Управление на здравните грижи“. В това направление са 16 научни труда.

Част от публикациите (10 броя) са насочени към **сестринската документация**, като необходимо условие за прилагане на сестринския метод в предоставянето на сестрински грижи. Проучено е мнението на действащи медицински сестри за необходимостта от въвеждане на специализирана и унифицирана документация. Проучен е международният опит в документирането на здравните грижи и са анализирани възможностите за приложението му у нас с цел оптимизиране на съществуващата документация

Приемам напълно авторската справка за приносите на научните трудове в представените научни направления.

Представена е справка от ЦМБ за 18 цитирания в български източници и допълнително открити от кандидатката 3 цитирания, което потвърждава факта, че трудовете на гл. ас. Драганова са добре познати на научната общност у нас. Общият импакт фактор е 15.059.

Оценка на преподавателската дейност

Макрета Драганова има 15 години преподавателски стаж в МУ-Плевен, а преди това - 2 години в Медицински колеж-Плевен. Има призната специалност по Медицинска педагогика. Участва в преподаването на различни учебни дисциплини при ОКС „бакалавър“ редовно обучение в специалностите „Опазване и контрол на общественото здраве“ и „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“; ОКС „бакалавър“ и „магистър“ задочно обучение на специалността „Управление на здравните грижи“. Има значителна учебна натовареност през последните 3 години – средно над 500 екв. ч. за учебна година.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. Макрета Драганова се представя със значителен брой реални публикации, значителен брой цитирания у нас и достатъчен общ импакт фактор. Публикациите ѝ обхващат широк кръг проблеми в областта на здравните грижи. Голяма част от научните трудове съдържат теоретични и приложни приноси. Кандидатката има значителен преподавателски опит при различни категории здравни професионалисти и определен принос в развитието на специалността „Управление на здравните грижи“ в МУ-Плевен.

Това ми дава основание напълно убедено да предложа на почитаемото Научно жури да присъди на гл. ас. МАКРЕТА ТОДОРОВА ДРАГАНОВА, доктор по медицина, академичната длъжност „доцент“ по научната специалност "Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията" за нуждите на сектор „Управление на здравните грижи“ при катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии“ при ФОЗ на МУ-Плевен.

Член на Научното жури:
(доц. д-р Г. Грънчарова, д.м.)

24 април 2014 г.